

Nu flyttas **cancervård** ut från – *allt fler patienter bakom nytt grepp på Akademiska*

Antalet cancerpatienter fortsätter att öka och en av anledningarna är att det idag finns bättre behandlingar som gör att många patienter behandlas och lever längre. På Akademiska sjukhuset i Uppsala prövar man nu ett helt nytt grepp och flyttar ut vissa delar av cancervården från sjukhuset till en filial i Gränbystadens shoppinggalleria.

I januari 2024 öppnades filialen i Gränbystadens shoppinggalleria. Här kommer man att erbjuda både onkologiska och hematologiska behandlingar. Foto: Tom Meier

sjukhus till shoppinggalleria

Det ökande antalet cancerpatienter kräver både ökade personalresurser och lokalyta. Förut behandlades många cancerpatienter i slutenvården på Akademiska sjukhuset i Uppsala, men idag kommer de allra flesta in under dagtid för att få sina behandlingar. På den onkologiska be-

handlingsmottagningen ökar antalet cancerpatienter med cirka fem procent för varje år. Trots att enheten för Blod- och tumörsjukdomar flyttade in nya lokaler så sent som för tre år sedan visste man redan då att lokalerna inte kommer att räcka till på Akademiska sjukhuset i Uppsala.

••• ökat antal patienter kräver nya grepp

Att ge behandlingar i en vårdbus gav insikter om vad som är viktigt för patienterna och vad man behöver tänka på när man flyttar ut vård från sjukhus. I vårdbussen arbetade personal från Akademiska sjukhuset i Uppsala och från Lasarettet i Enköping.

Det här är bakgrunden till att man 2021 startade projektet *Cancervård närmare hemmet*, ett samarbetsprojekt mellan Akademiska sjukhuset i Uppsala, Bristol Myers Squibb AB och Adxto Care AB. Under projektet var det bland annat viktigt ta reda på om det fanns möjlighet att ge behandlingar på annan plats än på sjukhuset. Det var även centralt att undersöka patientperspektivet, exempelvis ifall patienterna önskade få sin behandling närmare hemmet då vissa av patienterna i regionen reser långt för att få sina behandlingar. Ett återkommande och omtalat problem är också bristen på parkeringsplatser utanför sjukhuset vilket leder till att patienterna lägger mycket tid på att cirkulera runt för att hitta parkering. Under projektet intervjuades även vårdpersonal och representanter för patientorganisationer.

Projektet *Cancervård närmare hemmet* utmynnade i nya insikter och fyra olika förslag för att ta nästa steg och utveckla cancervården i Uppsala. Ett förslag handlade om att utveckla behandlingar i hemmet, ett annat förslag var att pröva en vårdbus. De andra två förslagen handlade om att öppna en filial antingen i Uppsala eller Tierp, där det skulle kunna bli närmare för patienter från norra delen av regionen. Beslutet landade i att pröva vårdbussen och i och med det skapades ett nytt utvecklingsprojekt mellan Akademiska sjukhuset och Bristol Myers Squibb AB.

Under hösten 2022 placerades en vårdbus utanför Lasarettet i Enköping och där vissa onkologiska och hematologiska behandlingar erbjöds till patienter boende i eller nära Enköping. Patienterna som behandlades i vårdbussen hade fått sina första två behandlingar på Akademiska sjukhuset i Uppsala och erbjöds sedan att få sina kommande behandlingar i vårdbussen.

ALLA VALDE VÅRDBUSSEN

Patienterna som behandlades i vårdbussen fick fylla i enkäter och på frågan om de ville ha sin nästa behandling på Akademiska sjukhuset i Uppsala, Lasarettet i Enköping eller i vårdbussen, svarade 100 procent vårdbussen. Anledningarna var att det var närmare till vårdbussen än till Akademiska sjukhuset i Uppsala. Dessutom upplevde flera att de inte kände sig lika sjuka när de behandlades i vårdbussen som när de vistades bland andra sjuka på ett sjukhus. Att vårdpersonalen fanns med under hela behandlingen gjorde också att de kände sig mer sedda. Vårdpersonalen upplevde att det var trångt i vårdbussen men också positivt att få mer tid med patienterna. Projektet utmynnade också i många insikter kring vad man behöver tänka på vid utflytt av vissa onkologiska och hematologiska behandlingar utanför sjukhus.

Nästa steg, efter att ha provat vårdbussen under hösten 2022, var att försöka hitta en vårdlokal i Uppsala. Drygt 60 procent av patienterna bor i Uppsala och därmed skulle en filial i Uppsala göra störst nytta och avlasta Akademiska sjukhuset. Under hösten 2022 dök en ledig vårdlokal i Gränbystadens shoppinggalleria upp som en möjlighet.

” **Att våga tänka nytt och pröva nya arbetssätt är nödvändigt för att klara uppdraget att ta hand om alla framtida cancerpatienter.**

Den 17 juni i år togs beslut av sjukhusstyrelsen för Akademiska sjukhuset att godkänna en behandlingsfilial i Gränbystaden, som ligger nära E4. Det är dessutom enkelt och gratis att parkera för patienterna. Behandlingsfilialen har en egen ingång, fyra behandlingsrum och tre mottagningsrum. De

THERESE MAGNUSSON CARLSSON,
PROJEKTLEDARE – BOT – AKADEMISKA SJUKHUSET,
THERESE.CARLSSON@AKADEMISKA.SE

MARIA ANDERSSON ÖDMAN, BITRÄDANDE
VERKSAMHETSCHEF BOT – AKADEMISKA SJUKHUSET
MARIA.K.ANDERSSON@AKADEMISKA.SE

SUSANNA CARLHEM,
PROJEKTLEDARE – BOT – AKADEMISKA SJUKHUSET,
SUSANNA.CARLHEM@EXTERNA.REGIONUPPSALA.SE

SHARMINEH MANSOORI, BITRÄDANDE SEKTIONSCHEF BOT,
ONKOLOGI – AKADEMISKA SJUKHUSET,
SHARMINEH.MANSOORI.MOGHADDAM@AKADEMISKA.SE

behandlingar som kommer att erbjudas är immunterapi, anti-kroppsbehandlingar, enklare cytostatika, blodtappning, järninfusion, blodprovstagning och blodtransfusion. Sjuksköterskor från Akademiska sjukhuset i Uppsala kommer att rotera veckovis till behandlingsfilialen i Gränbystaden.

VIKTIGT ATT PRÖVA NYA ARBETSSÄTT

Det är givetvis många utmaningar och frågeställningar som behöver lösas längs vägen.

I januari 2024 öppnade den nya behandlingsfilialen och förhoppningsvis kommer många nya insikter kommande år angående hur cancervård utanför sjukhus kan bedrivas på bästa sätt. Att våga tänka nytt och pröva nya arbetssätt är nödvändigt för att klara uppdraget att ta hand om alla framtida cancerpatienter.

Det är dessutom stor skillnad på att vara cancerpatient idag jämfört med kanske bara för 15 år sedan. Patienterna är mycket mer välinformerade och vill vara engagerade i sin egen vård och behandling. Deras fokus har vänt från att helt ligga på sjukdomen till att försöka leva ett så vanligt liv som möjligt. Att kunna erbjuda behandlingar som är mer tillgängliga än på sjukhuset är ett sätt för Akademiska sjukhuset att möta detta nya fokus.

POSITIVA EFFEKTER AV ATT ÖPPNA BEHANDLINGSFILIAL:

- Effektiv och nära vård; enkelt för patienterna
- Möjlighet till fler studie- och regionpatienter
- Möjlighet att expandera sjukhuset
- Ökat samarbete mellan våra avdelningar
- Rekryterings- och karriärmöjligheter
- Kostnadseffektiv vård utanför sjukhuset
- Variation och arbetsglädje